

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Catechismvs, Dat is, De Christelijcke leeringhe/ in
maniere van t'samen-sprekinghe tusschen den Meester
ende den Discipel**

Coster, Franciscus

T'Antvverpen, 1607

Vabde Engelsche groete.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39385

seyde: Het sal v gheschieden: maer hy seght het in t'heymelijck / om dat ons Godt verhoort / sonder dat wy t' dickwils ghewaer worden.

M. Waer-om heeft Christus dese seuen begheerten met soo corte woorden ghemaect?

D. 1. Om dat wy-se te beter souden leeren.
2. Ende die dick-maels oock in't midden onser occupatien verhaelen / ende nu d' een / nu d' ander met vierigher begheerten / als een vliegghende ghebedt ten hemel senden.

Vande Engelsche groete.

M. En bidden wy oock de Heylighen niet, die inden hemel zijn?

D. Jae wy / nochtans niet als Goden / oft principaele gheuers des ghenes dat wy begheren / maer als dienaers ende vzienden Godts / die vele by Gode vermoghen / op dat sy Gode onse ghebeden presenteren ende bevelen.

M. Wie is de meeste Heylighe in den hemel?

D. De supuere altoos Maghet / ende moeder Godts Maria / want die is ghestelt bouen allen Heylighen ende choozen der Engelen / niemanden hebbende bouen haer dan Godt alleen / ende onder haer al wat Godt niet en is.

M. Wat ghebedt is haer alder-aenghenaemste?

D. De Engelsche groete / dat is / den *Aue Maria*.
Want Godt selue dien gemaect heeft / ende haer deur den Engel Gabriel vanden hemel gesonden: aen welken sommighe woerden by-ghevoeght zijn van Elizabeth verbult wesende metten heylighen Gheest / ende vander H. Kercken der bruydt Christi /

Chyisti / die dese groete ghebede-wijs besluyt.

M. Nu seght den *Aue Maria* in't Latijn eerst,
ende daer nae in't Duytsch.

D. *Aue Maria gratia plena, Dominus tecum. Benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui Iesus. Sancta Maria mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc, & in hora mortis nostra. Amen.*

Weest ghegroet Maria vol gratien / De Heere is met u / Ghebenedijt zyt-dy bouen alle vrouwen / ende ghebenedijt is die vrucht ws lichaems Iesus. Heylighe Maria moeder Godts bidt veur ons arme sondaeren nu ende inde ure onser doodt / Amen.

M. VVat doet dy in desen *Aue Maria*?

D. Drij dinghen: 1. Wy groeten de moeder Godts Maria met drij excellenten titelen. 2. Daer nae louen wy haer sone Iesum. 3. Ten lesten bidden wy haer om hulpe.

M. VVelck is den eersten tijtel?

D. Vol gratien / waer in beteekent wordt / dat dese Heilige altoos maghet Maria begaeft is van Gode met alle deughden ende Goddelijcke gauen bouen alle creatueren / op dat sy weerdich soude zyn moeder te wesen Gods al-maghtighs. Sy en dede noyt de minste sonde / noch en hadde noyt erf-sonde: daer-om verdiende sy in alle heure wercken.

M. VVelck is den tweeden tijtel?

D. Dat Godt by-sonderlijck met haer is. 1. Hebbende upt haer supuer bloedt sijn lichaem ontfanghen. 2. Woonende in haer lichaem neghen maenden / ende by haer dertigh iaeren. 3. Nu al-tijdt haere begheerte vol-vezenghende.

M. Seght

M. Seght den derden tijtel.

D. Ghebenedijdt bouen alle vrouwen/niet alleen om dat sy is moeder ende maghet / d'welck gheener vrouwen gheschieden en can / maer vock ont dat sy heeft de hooghste digniteyt oft staet die een vrouwe can ontfanghen.

M. VVelck is dese digniteyt?

D. Dat sy is Coninginne des hemels ende der aerden: Want Christus als manl-persoon is Coningh aller creatueren / ende sijn V. moeder is Coninghinne der seluer.

M. Hoe looft-dy haren sone in dese groete?

D. Segghende: Ghebenedijdt is de vrucht uws lichaems Iesum / dancken wy onsen Heere ende Godt Iesum dat hy dese maghet veur moeder ghenomen heeft / op dat sy by hem met moederlijcke authoziteyt ons soude behulpigh wesen.

M. VVat begeert-dy in d'leste?

D. Wy bidden dat sy ons nu in diz leuen wille bystaen / ende by-sonderlijck inde ure onser doodt / als wy inden meesten noodt sullen wesen: want sy tot dien eynde is moeder gheworden tot welcken de Sone Godts is gheworden haer sone / te weten tot onser hulpe.

M. VVaer-om leeft-men ghemeynlijcken den Aue Maria nae den Pater noster?

D. Om ons ghebedt tot Godt ghesproken / sijner moeder te recommanderen / dat sy't voordere / ende watter inne gebreekt / volmaecke. Gelijck die eē supplicatie dē Coningh ouer-geeft / plege die eenen houelinge vanden Coningh bemindt / te beuelen.

M. VVat leert-dy uyt dese Engelsche groete?

D. De heylighe moeder Godts bouen allen creatueren eeren.

M. VVelcke